

- опитування і спільне обговорення запропонованої теми (встановлення зв'язку з іншими дисциплінами, формування системного підходу);
- тестові завдання та модульний контроль (формування оптимальних варіантів прийняття рішень);
- виконання лабораторних робіт на задану тему (формування наукового та дослідного підходу, елементів творчості).

І. В. БЛОКОНЬ, канд. екон. наук, доцент, **М. І. ФАЩЕВСЬКИЙ**, д-р геогр. наук, професор кафедри розміщення продуктивних сил

СУЧАСНІ РЕГІОНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА АКТУАЛЬНІСТЬ ЇХ УПРОВАДЖЕННЯ У ВИВЧЕННІ КУРСУ «РОЗМІЩЕННЯ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА»

Сучасний етап розвитку національної економіки характеризується посиленням децентралізації управління соціально-економічною діяльністю і формуванням регіональних господарських систем. Це приводить до зміцнення самоврядування в регіонах, все більшого зосередження в них адміністративних повноважень і господарської самостійності. Регіони безпосередньо реалізують соціально-економічну політику держави, яка ґрунтується на природних, соціальних, економічних та інших особливостях конкретних територій. Господарство на певній території являє собою складну регіональну економічну систему взаємообумовлених процесів. На характері цих процесів позначається дія різноманітних факторів, які спричиняють регіональні відмінності економічних систем.

Економічна наука завжди приділяла значну увагу розробленню теорії ефективного розміщення виробництва, особливо розвитку економіки регіонів. Найбільших успіхів у минулому було досягнуто в розвитку теорії розміщення окремих виробництв та виробничих комплексів. Це стосується зокрема питань оптимального розміщення промислових підприємств відносно сировини, ринків збуту готової продукції, мінімізації транспортних витрат, одержання прибутку.

Сучасний стан наукових засад регіональної економіки пов'язаний з розвитком теорії відтворення. Парадигма відтворювального характеру розвитку регіонів — найбільш надійний спосіб розвитку в бік гармонії і стабільності. Максимально ефективний розвиток кожного регіону пов'язаний з урахуванням його особливостей і переваг. Такими перевагами є певні види природних умов і ресурсів, соціально-економічний потенціал, розташування відносно районів сировини, енергії, ринків збуту продукції тощо, які в сукупності дозволяють зменшувати витрати на виробництво.

Дослідження проблем регіональної економіки в Україні набуло широкого розмаху. Вони зосереджені в науково-дослідних установах Національної академії наук, вузах Міністерства освіти і науки України, наукових установах різних відомств. Це пов'язано як з потребами розв'язання економічних питань, так і з необхідністю вирішення проблем, що стосуються адміністративно-територіальної реформи в державі.

З метою глибшого опанування студентами знань з питань регіональної економіки до змісту дисципліни «Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка» включено окремі теми, які стосуються теоретичних та прикладних питань регіонального розвитку, потенціалу регіональної економіки, формування і розвитку регіональних економічних систем, регіональної економічної політики й управління регіональним розвитком. Підготовлений викладачами кафедри спільно з науковцями Ради з вивчення продуктивних сил України НАН України підручник з цієї дисципліни містить найбільш суттєві сучасні теоретичні досягнення в галузі регіональної економіки, а також глибокий аналіз сучасного стану соціально-економічного розвитку регіонів. Це сприятиме формуванню у студентів системи знань, які розкривають наукові засади розвитку і функціонування економіки регіонів, і дають можливість ознайомитися з конкретним станом їхнього соціально-економічного розвитку. Опанування майбутніми фахівцями-економістами наукових засад регіональної економіки сприятиме ефективнішому практичному розв'язанню завдань соціально-економічного розвитку та територіальної організації господарства регіонів, забезпеченню обґрунтованого вирішення економічних, соціальних, правових, адміністративно-територіальних та організаційних питань функціонування економіки країни.